

Aanpassen aan een ander klimaat

“We moeten in de toekomst meer rekening houden met extremen in het weer”, zegt Theo Weidenaar. Als adviseur riolering bij gemeente De Fryske Marren heeft Theo veel te maken met de gevolgen van klimaatverandering. “Voor wateroverlast is het vergroten van de riolering niet dé oplossing. Die ligt meer in de inrichting van de openbare ruimte”, stelt hij. Het nemen van maatregelen om goed om te gaan met de gevolgen van klimaatverandering, staat hoog op de agenda bij de gemeente.

Water dat na een stortbui voor verkeersdrempels, op straat of in tunnels blijft staan. Woningen waarbij het regenwater naar binnen loopt. Panden die zakken, omdat door droogte de grond inklinkt. Ouderen die tropische temperaturen moeilijk kunnen verdragen. Dit zijn een paar van de consequenties die klimaatverandering met zich meebrengt. Theo: “De komende jaren krijgen we vaker te maken met extreme regenbuien. Stel dat er 80 millimeter aan regen uit de lucht komt vallen. Het riool kan daar maar zo’n 20 millimeter van verwerken. De overige 60 millimeter gaat dan zijn eigen weg en dat kan voor problemen zorgen.”

Landelijk klimaatplan

De vier typen effecten van klimaatverandering, oftewel wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen, spelen in heel Nederland. Het Rijk heeft daarom het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie opgesteld. Het plan houdt onder andere in dat elke gemeente in 2050 volledig klimaatbestendig moet zijn. Ook formuleert iedere gemeente een visie over hoe zij op de mogelijke gevolgen van klimaatverandering inspeelt. De Fryske Marren neemt haar visie op in het nieuwe verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP).

Stresstesten

Daarnaast heeft het Rijk bepaald dat alle Nederlandse gemeenten stresstesten moeten doen. “Eind 2018 hebben wij een stresstest met betrekking tot hitte en wateroverlast uitgevoerd”,

Maarten van Wely (links) en Theo Weidenaar bij het gemaal van Sintjohannesga

‘Het is belangrijk om naar het grotere plaatje te kijken’

- THEO -

vertelt Maarten van Wely, beleidsmedewerker ruimtelijk beheer bij de gemeente. “We hebben op kaarten van De Fryske Marren overzichtelijk gemaakt wáár de temperatuur bij tropisch weer het hoogst oploopt. Denk hierbij aan plekken met weinig groen en veel verharding, zoals parkeerterreinen en panden met platte daken. Voor

wateroverlast hebben we vergelijkbare kaarten gemaakt.”

Maatregelen

Om goed om te gaan met klimaatverandering zijn er allerlei soorten maatregelen die de gemeente én inwoners kunnen nemen. Grotendeels hebben die te maken met de inrichting van de woon- en leefomgeving. Een weg die

afhankelijk naar een sloot – die in verbinding staat met een waterbergingsgebied – zorgt bijvoorbeeld voor minder wateroverlast. Bij nieuwbouw kan het bouwpeil ruim boven de weg aangebracht worden. Het riool kan beperkt een hoosbui verwerken, maar een extra buis ernaast voor regenwater biedt mogelijk uitkomst. En het plaatsen van groene ‘bufferzones’ – denk ook aan woningen met tuinen en groene daken – is een uitstekende manier om extreme warmte tegen te gaan.

Nauwe samenwerking

In 2016 tekenden provincie

‘We willen graag dat inwoners met ons meedenken’

- MAARTEN -

FOTO: NANTKO SCHANSEMA

Fryslân, de Friese gemeenten, Wetterskip Fryslân en waterleidingbedrijf Vitens het Friese Bestuursakkoord Waterketen. Hiermee spraken zij af om samen te werken aan een klimaatbestendig Fryslân. “Het is belangrijk dat iedereen hierbij naar het grotere plaatje kijkt in plaats van alleen naar zijn directe eigen belang”, zegt Theo. “Uiteindelijk zitten wij allemaal in hetzelfde schuitje.” Ook wil de gemeente inwoners nauw bij de maatregelen betrekken. In het voorjaar van 2019 organiseert zij daarom een klimaatbijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst kunnen inwoners hun ervaringen met de gevolgen van klimaatverandering kenbaar maken. Maarten: “We hopen dat mensen actief met ons meedenken over oplossingen. De bijdrage van inwoners en ondernemers is onmisbaar; alleen samen kunnen we de klimaatproblematiek effectief aanpakken.”

Zodra de datum van de bijeenkomst bekend is, vermelden wij deze op onze website en in de nieuwsbrief. Inwoners en ondernemers zijn van harte welkom! Meer informatie vindt u op: defryskemarren.nl/klimaat

WETHOUDER DURK DURKSZ OVER KLIMAATVERANDERING:

“De klimaatferoaring sil net oeral like folle gefolgen hawwe. Wetteroerlêst of slimme drûchte kinne foar in soad oerlêst soargje. De measte ynwenners fan De Fryske Marren hawwe der lokkich noch net in soad mei te krijen hân. Mar it is in ûntjouwing dy’t wy net ûnderskatte moatte. Us mienskip is ûnderwilens sa bot ôfhinklik fan it digitale ferkear en fan de fysike ynfrastuktuer (wegen en diken en sa), dat by bygelyks stroomútfal it libben hast stil komt

te stean. Stroomútfal troch oerstreaming moatte wy net ha. Dit soarte oerlêst wolle wy foar wêze. De gemeente is dwaande om de kwetsbere parten fan ús gemeente op’e kaart te setten: wat hat in dyktrochbraak by Harns of in fûle reinbui bygelyks foar gefolgen foar ús gemeente? En dêrfoar in plan te meitsjen hoe dit oan te pakken. Meielkoar kinne wy dêrfoar soargje dat ús wen- en libbensromte klear is foar de takomst.”

FOTO: NANTKO SCHANSEMA